



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 04 Dhjetor 2012
Nr. Ref.:RK326/12

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI120/11

Parashtruesi

Ministria e Shëndetësisë

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, A. Nr. 551, të 20 qershorit 2011

GJKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, Kryetar
Ivan Čukalović, Zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa ishte paraqitur nga Ministria e Shëndetësisë, e përfaqësuar nga Sekretari i saj i Përgjithshëm.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Vendimin e Gjykatës Supreme, A. Nr. 551, të 20 qershorit 2011.

Objekti i çështjes

3. Parashtruesi pretendon se ai aktgjykim, me të cilin refuzohet padia e tij kundër vendimit të Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës (A. 02/63/2011, të 17 majit 2011), ka shkelur të drejtat e Ministrisë së Shëndetësisë, të garantuara me Kushtetutë, më saktë ka shkelur nenin 113.8 të Kushtetutës dhe nenin 6.1 të Konventës Evropiane për të Dejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme, KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 21.4 dhe në nenin 113.7 të Kushtetutës, në lidhje me nenin 22 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji), dhe në rregullat 54, 55 dhe 56 (2) të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedurat në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 5 gusht 2011, parashtruesi i paraqiti kërkesë Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme, Gjykata).
6. Më 5 gusht 2011, Gjykata Kushtetuese informoi Ministrinë e Shëndetësisë, Gjykatën Supreme dhe Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës (KPM) përkitazi me kërkesën.
7. Më 1 shtator 2011, Kryetari emëroi gjyqtarin Almiro Rodrigues Gjyqtar raportues dhe emëroi Kolegjin shqyrtues, në përbërje të gjyqtarëve: Robert Carolan (kryesues), Altay Suroy dhe Ivan Čukalović.
8. Më 9 korrik 2012, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues, mbajti këshillime për rastin, dhe i paraqiti një rekomandim Gjykatës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 1 dhjetor 2010, Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Shëndetësisë vendosi (vendimi ZSP 115-XII-2010) t'ia ndërpresë kontratën e marrëdhënies së punës të punësuarit Alban Pozhegu. Vendimi arsyeton se pozita e z. Pozhegu do të shuhet dhe se kontrata tij e punësimit nuk do të përtëritet. Alban Pozhegu u ankua në Komisionin për zgjidhjen e kontesteve dhe të ankesave në kuadër të Ministrisë së Shëndetësisë.
10. Më 8 shkurt 2011, Komisioni hodhi poshtë ankesën e z. Alban Pozhegu (Vendimi Nr. 05-5784/4) dhe la në fuqi Vendimin e Sekretarit të Përgjithshëm. Alban Pozhegu i parashtrroi ankesë KPM-së kundër këtij vendimi.
11. Më 17 maj 2011, KPM-ja mbështeti ankesën e z. Alban Pozhegu (Vendimi A 02-63-2011) dhe anuloi Vendimin e Ministrisë së Shëndetësisë. Njëkohësisht, obligoi Ministrinë "që të rikthejë parashtruesin e kërkesës në vendin e tij të punës, ta sistemojë atë në ndonjë pozitë të ngjashme në kuadër të Ministrisë së Shëndetësisë, duke ia vazhduar punësimin me të gjitha të drejtat e marrëdhënies së punës".
12. Më 15 qershor 2011, parashtruesi parashtrroi ankesë në Gjykatën Supreme, duke kërkuar që "të **ANULOHET** vendimi i Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës (...) si i paligjshëm dhe i pabazuar" dhe "të **MBËSHTETET** padia e Ministrisë së Shëndetësisë (...) si e bazuar". Parashtruesi i kërkesës i propozoi Gjykatës Supreme të Kosovës që "të referojë në Gjykatën Kushtetuese të Kosovës kërkesë për interpretimin e

përputhshmërisë së Ligjit për Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës, Nr. 036/L-192, (nenet 13 dhe 14) me Kushtetutën”.

13. Më 20 qershor 2011, Gjykata Supreme e Kosovës vendosi (Aktgjykimi A. nr. 551/2011) “të refuzojë padinë” dhe se “kërkesa për shtyrjen e ekzekutimit të Vendimit të Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës (...) është e pabazuar”.
14. Në fakt, Gjykata Supreme gjeti se padia ishte e pabazuar, “sepse i padituri [KPM] ka respektuar Rregulloren e punës dhe ka vërtetuar në mënyrë të drejtë e të plotë gjendjen faktike, pa cënuar ligjin në dëm të paditësit” [Ministria e Shëndetësisë]. Në anën tjetër, Gjykata Supreme, po ashtu, “vlerësoi edhe kontestimet e tjera të padisë se duhej të merrej vendim tjetër lidhur me kërkesën e paditëses dhe konstatoi se ato nuk do të ndikonin në këtë çështje administrative”. Përfundimisht, Gjykata Supreme konstatoi se “për shkak të vendimit të marrë (...), kërkesa për shtyrjen e ekzekutimit është jolëndore”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

15. Parashtruesi i kërkesës pretendon se ai aktgjykim, me të cilin refuzohet padia e tij kundër vendimit të KPM-së, ka shkelur të drejtat e Ministrisë së Shëndetësisë, të garantuara me nenin 113.8 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, dhe nenin 6.1 [E Drejta për Gjykim të Drejtë] të KEDNJ-së.
16. Parashtruesi i kërkesës argumenton se, në ankesën e vet pranë Gjykatës Supreme, “ka paraqitur të gjitha faktet përkitazi me rastin, ku, ndër të tjera, është propozuar që Gjykata Supreme e Kosovës të referojë kërkesë në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Ligjit për Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës të Kosovës, Nr. 036/L-192, konkretisht nenet 13 dhe 14 të këtij ligji”.
17. Parashtruesi i kërkesës më tej argumenton se “Vendimi i Këshillit është i bazuar në këtë ligj, për të cilin konsiderojmë se disa nga nenet e tij nuk janë në përputhshmëri me Kushtetutën, duke marrë parasysh kërkesën eksplicite të Gjykatës Supreme për ta dërguar këtë ligj në Gjykatën Kushtetuese, konsiderojmë se Gjykata Supreme, bazuar në nenin 113.8 të Kushtetutës, ka qenë e obliguar që në rastin konkret ta ndërpresë procedurën dhe të ngrejë kërkesë në Gjykatën Kushtetuese për vlerësimin e kushtetutshmërisë të dispozitave të kontestuara të ligjit në fjalë”.
18. Parashtruesi i kërkesës konsideron se Gjykata Supreme “ka shkelur nenin 113.8 të Kushtetutës, duke mos aprovuar propozimin e Ministrisë së Shëndetësisë për të dërguar rastin në Gjykatën Kushtetuese për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Ligjit për KPM-në (Nr. 03/L-192) përkitazi me nenin 31 të Kushtetutës, sepse duke mos aprovuar propozimin e Ministrisë së Shëndetësisë dhe duke mos ekzaminuar dëshmitë e paraqitura nga Ministria e Shëndetësisë, ka bërë trajtim jo të barabartë të palëve në procedurë (barazia e armëve)”.
19. Parashtruesi i kërkesës, po ashtu, i referohet shkeljes së nenit 6.1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (E drejta për një proces të rregullt), (...) sepse “Gjykata Supreme, ndër të tjera, ka pasur obligim të bëjë shqyrtim të mirëfilltë të parashtrësës, të argumenteve dhe të provave të paraqitura nga palët, dhe të vlerësojë, pa paragjykim, nëse ato janë relevante për vendimin e saj” (*Shih Vendimin e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, në rastin Kraska kundër Zvicrës, të 19 prillit 1993*).
20. Parashtruesi i kërkesës, po ashtu, thekson se “parimi i barazisë së armëve është një kriter i rëndësishëm i gjykimit të drejtë” dhe thirret në disa vendime të Gjykatës

Evropiane për të Drejtat e Njeriut. “Është tërësisht e qartë se, Gjykata Supreme, duke mos marrë parasysh argumentet e paraqitura nga Ministria e Shëndetësisë, ka bërë shkelje të nenit 6 të KEDNJ-së (...)”.

21. Parashtruesi i kërkesës përmbyll ankesën, duke kërkuar nga Gjykata Kushtetuese “anulimin e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, A.nr. 551/11, të 20 qershorit 2011, dhe anulimin e Vendimit të KPM-së, A 02/63/11, të 17 majit 2011, duke i shpallur ato si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe duke shprehur mendimin se Ligji për Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës (Ligji Nr.03/L-192) të Republikës së Kosovës, në shumë dispozita të tij, është i papajtueshëm me Kushtetutën e Kosovës”.
22. Argumentet ligjore dhe kërkesat e bëra nga parashtruesi i kërkesës mund të ishin përmbledhur në mënyrë të drejtë në një pyetje kryesore: nëse Aktgjykimi i Gjykatës Supreme, si vendim përfundimtar (i cili përfshin edhe vendimin e KPM-së), ka shkelur të drejtat e parashtruesit të kërkesës, më saktësisht të drejtën për gjykim të drejtë (marrë si kompozim të të drejtave përkitazi me procedurën e drejtë gjyqësore, përfshirë edhe mungesën e arsytimit për jokushtetutshmërinë e propozuar të Ligjit për KPM-në).

Pranueshmëria e kërkesës

23. Para së gjithash, Gjykata vlerëson nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kushtet e pranueshmërisë së kërkesës.
24. Neni 113. (1 dhe 7) i Kushtetutës përbën kornizën e përgjithshme të kërkesave ligjore që një kërkesë të jetë e pranueshme. Ai parasheh:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para Gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

25. Neni 47 (2) i Ligjit për Gjykatën, po ashtu, parasheh:

“Individi mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

26. Për më tepër, rregulli 36 (1. a) i Rregullores parasheh:

“Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse: janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me ligj kundër vendimit ose aktgjykimit të kundërshtuar”.

27. Ato kushte të pranueshmërisë më tej janë zhvilluar në Ligj dhe në Rregullore të punës, ku specifikohet, ndër të tjera, përputhshmëria me afatin e paraparë, duke përfshirë edhe justifikimin procedural dhe substancial të kërkesës, me një deklaram të shkurtër të fakteve dhe të sqarimit të saktë të të drejtave që janë shkelur, duke cekur aktin konkret të autoritetit publik që është objekt i kontestimit, si dhe ndihmën e kërkuar; dhe, duke bashkëngjitur informatat dhe dokumentet e nevojshme mbështetëse.

28. Parashtruesi i kërkesës nuk vepron si individ, por si përfaqësues i personit juridik, i Ministrisë së Shëndetësisë. Neni 21 (4) i Kushtetutës parasheh:

“Të drejtat dhe liritë themelore të parashikuara në Kushtetutë, vlejnë edhe për personat juridikë, për aq sa janë të zbatueshme”.

Andaj, parashtruesi i kërkesës ka të drejtë të paraqesë ankesë kushtetuese. (Shih, *Aktvendimi në rastin KI. 41/09, Universiteti AAB-RIINVEST Prishtinë kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës, paragrafi 14*).

29. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës i është përmbajtur afatit të paraparë prej katër muajsh, llogaritur nga dita kur Ministrisë i është dorëzuar Aktgjykimi i Gjykatës Supreme; ka justifikuar kërkesën me fakte relevante dhe me referime të qarta të shkeljeve të supozuara; shprehimisht konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme që është akti konkret i autoriteteve dhe objekt shqyrtimi; qartë tregon ndihmën e kërkuar, qartazi thekson ndihmën që kërkon; dhe bashkëngjit vendime të ndryshme si dhe informata e dokumente mbështetëse.
30. Sidoqoftë, parashtruesi i kërkesës është i obliguar të shterë të gjitha mjetet ligjore të parapara me ligj, siç parashihet për individët me nenin 113.(7) të Kushtetutës dhe me dispozitat e tjera ligjore, siç ceket më lart.
31. Qëllimi i rregullit të shterimit është që, në këtë rast, t'i ofrohet Gjykatës Supreme mundësia e rregullimit të shkeljeve të pretenduara të Kushtetutës. Rregulli i shterimit është operativisht i ndërthurur me karakterin e subsidiaritetit të drejtësisë kushtetuese të kornizës procedurale. (Shih, *Selmouni kundër Francës [GC], § 74; Kudla kundër Polonisë [GC], § 152; Andrásik dhe të tjerët kundër Sllovakisë [dec.]*).
32. Parimi i subsidiaritetit kërkon që parashtruesi të shterojë të gjitha mundësitë procedurale në procedurë të rregullt, apo administrative ose gjyqësore, në mënyrë që të parandalohet shkelja e Kushtetutës apo, nëse ka, të rregullohet shkelja e tillë e të drejtave themelore. Andaj, parashtruesi i kërkesës është përgjegjës kur rasti i tij shpallet i papranueshëm nga Gjykata Kushtetuese, nëse dështon të shfrytëzojë procedurat e rregullta, apo dështon të raportojë shkeljet e Kushtetutës në procedurë të rregullt. Ai dështim do të kuptohet si mosshfrytëzim i të drejtës për të kundërshtuar më tej shkeljen dhe për t'u ankuar. (Shih, *Aktvendimi në rastin KI07/09, Demë Kurbogaj dhe Besnik Kurbogaj, Vlerësim i Aktgjyimit të Gjykatës Supreme, Pkl.nr. 61/07, të 24 nëntorit 2008, paragrafi 18*).
33. Një e drejtë e njeriut është shkelur, nëse vendimi gjyqësor do të ishte bazuar në një qëndrim të cilin Gjykata Kushtetuese do ta anulonte për shkak të papajtueshmërisë me Kushtetutën. Megjithatë, kur ndodh, parashtruesit e kërkesës janë të obliguar të shterojnë të gjitha mjetet ligjore të parapara me ligj, në mënyrë që t'ua ofrojnë organit publik, përfshirë edhe gjykatat e rregullta, mundësinë e korrigjimit të shkeljeve të pretenduara të Kushtetutës.
34. Mosshterimi i mjeteve ligjore mund të nënkuptojë situata të ndryshme: kërkesa është e parakohshme, sepse vendimi për të njëjtën çështje është ende në pritje; kërkesa ishte parashtruar në mungesë të disa ankesave; ose ankesa parashtrohet në instancën e fundit, pa iu dhënë mundësia asaj gjykate të instancës së fundit që të korrigjojë shkeljen e pretenduar.
35. Kurdo që kontestohet një vendim në bazë të një qëndrimi juridik nga pikëvështrimi i të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, po të njëjtit organ, përfshirë edhe gjykatat e rregullta që sollën vendimin, duhet ofruar mundësia e rishqyrtimit të vendimit të kontestuar. Kjo do të thotë se, çdoherë, kur pretendohet shkelja e të drejtave të njeriut,

nuk është e thënë që ky pretendim të arrijë në Gjykatën Kushtetuese para se të shqyrtohet paraprakisht nga organet publike, përfshirë këtu edhe Gjykatën Supreme.

36. Parashtruesi i kërkesës, në këtë rast, do të duhej të ishte ankuar para Gjykatës Supreme kundër shkeljes së pretenduar të së drejtës së tij për gjykim të drejtë, pasi që “duhet gjykuar në bazë të Kushtetutës dhe ligjit” (neni 102 (3) i Kushtetutës).
37. Në praktikë, asgjë nuk e ndaloi parashtruesin e kërkesës që të ankohej para Gjykatës Supreme për shkeljen e pretenduar të së drejtës së tij për gjykim të drejtë. Nëse Gjykata Supreme do ta konsideronte shkeljen dhe do ta rregullonte atë, kjo do të përfundonte; nëse Gjykata Supreme nuk do ta rregullonte shkeljen, apo nuk do ta shqyrtonte atë, parashtruesi i kërkesës do të kishte plotësuar kushtet e pranueshmërisë për shterimin e mjeteve, në kuptimin që Gjykatës Supreme i është ofruar mundësia e rregullimit të shkeljes së pretenduar.
38. Në fakt, kjo analizë është në përputhshmëri me jurisprudencën e Gjykatës Evropiane, e cila parasheh që parashtruesit vetëm duhet shteruar mjetet vendore që i kanë në dispozicion në teori dhe në praktikë në kohën përkatëse, që do të thotë se janë të arritshme, në gjendje të sigurojnë dëmshpërblim lidhur me ankesat e tyre dhe për të ofruar mundësi të arsyeshme për sukses (Shih, *Sejdović kundër Italisë [GC], nr. 56581/00, ECHR 2006-II § 46*). Duhet vlerësuar, në të gjitha rrethanat e rastit, nëse parashtruesi i kërkesës ka bërë gjithçka që me arsye pritet prej tij ose prej saj për të shteruar mjetet vendore (Shih, *D.H. dhe të tjerët kundër Republikës Çeke [GC], §§ 116-22*).
39. Andaj, parashtruesi i kërkesës nuk mund të ankohet drejtpërdrejt në Gjykatën Kushtetuese për shkelje të të drejtave dhe të lirive themelore të njeriut. Parashtruesi i kërkesës është dashur, së pari, të ankohej në Gjykatën Supreme. Fakti se parashtruesi i kërkesës nuk është ankuar në Gjykatën Supreme kundër shkeljes së pretenduar të të drejtave të tij për një gjykim të drejtë, tregon se nuk janë shteruar të gjitha mjetet e ofruara nga sistemi i rregullt ligjor.
40. Kështu që, Gjykata Kushtetuese nuk mund të vlerësojë shkeljet e pretenduara kushtetuese, pa iu dhënë mundësia Gjykatës Supreme për të rregulluar të njëjtat shkelje. Duke pasur parasysh gjithë atë që u tha më lart, në bazë të nenit 47 (2) të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese dhe në bazë të rregullit 36 (1) të Rregullores së punës, Gjykata mund të konkludojë se kërkesa duhet refuzuar si e papranueshme.
41. Rrjedhimisht, në përputhshmëri me nenin 113.7 të Kushtetutës, në përputhshmëri me nenin 20 të Ligjit, dhe në përputhshmëri me rregullin 56 (2) të Rregullores së punës, kërkesa është e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në përputhshmëri me nenin 47 (2) të Ligjit dhe në përputhshmëri me rregullin 36.1 të Rregullores së punës, njëllojë

VENDOSI

- I. TA HEDHË POSHTË kërkesën si të papranueshme;
- II. Ky vendim do t'u komunikohet palëve dhe do të botohet në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese; dhe,
- III. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues



Almiro Rodrigues



Kryetari i Gjykatës Kushtetuese



Prof. dr. Enver Hasani